

*Midterm 70%

FOLKSONOMY TAG

FOLKSONOMY (ปัจเจกวิธาน)

- ❖ ก่อนหน้าการกำเนิดขึ้นของปัจเจกวิธาน โดยทั่วไปแล้ว ได้มีการจัดกลุ่มการจัดระเบียบและค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ตโดยทั่วไปมี 3 แบบ คือ
  - ค้นหาในเนื้อความ (Text Search)
  - เรียงเนื้อหาตามลำดับเวลา (Chronological)
  - แยกตามกลุ่มประเภท (Category, Classification)

FOLKSONOMY

❖ ค้นหาในเนื้อหา (Text Search)

- ตัวอย่างเช่น Google ที่ก่อตั้งโดย Sergey Brin และ Larry Page
- ได้ออกแบบเพื่อจัดอันดับความสำคัญของเว็บโดยคำนวณจากการนับ **Link** จากเว็บอื่นที่ชี้มาที่เว็บหนึ่ง ๆ
- เป็นที่น่าติดตามว่าจะมีเทคนิควิธีในการค้นหาข้อมูลใหม่ ๆ

FOLKSONOMY

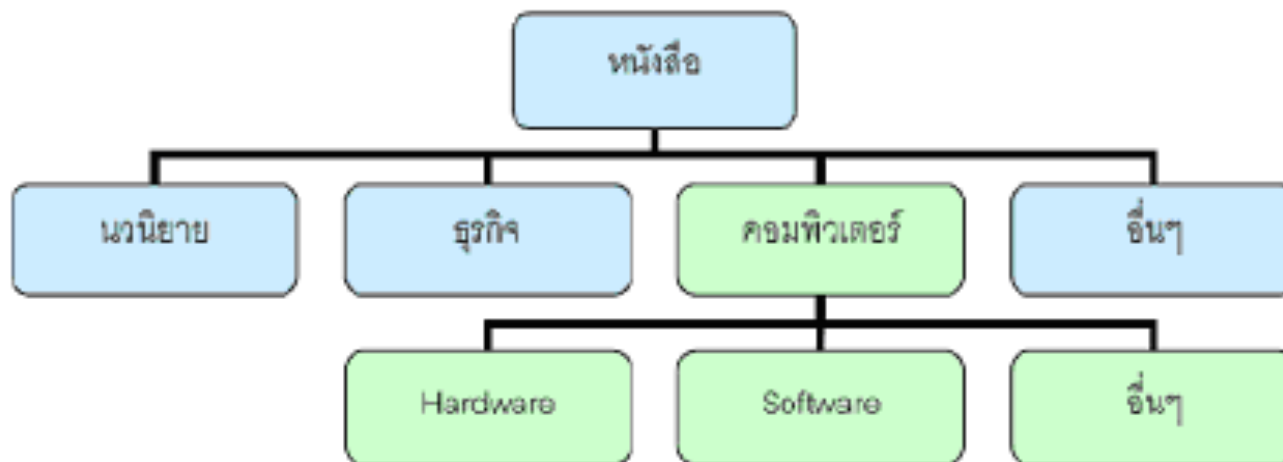
❖ เรียงเนื้อหาตามลำดับเวลา (Chronological)

- เนื้อหาข้อมูลจะถูกจัดเก็บเรียงลำดับเวลาโดยแสดงตามเวลาใหม่ล่าสุดก่อน
- เช่น เว็บไซต์ประเภทข่าว อย่าง CNN, BBC และ google news เนื้อหาเก่าจะตกไปอยู่ด้านล่าง
- Blog ก็ใช้วิธีจัดเรียงตามเวลาเช่นกัน
- ทั้งนี้หากต้องการอ่านเนื้อหาเก่าก็สามารถคลิกดูที่ปฏิทินได้

FOLKSONOMY

❖ แยกตามกลุ่มประเภท (Category, Classification)

- การจัดระเบียบแบบนี้ยึดเอาหัวข้อเป็นหลัก แล้วแยกประเภทออกไป เช่น แบ่งหนังสือเป็นประเภทธุรกิจ, หนังสือเด็ก, นวนิยาย, คอมพิวเตอร์, ศาสนา, วิทยาศาสตร์ ฯลฯ ลักษณะอื่น ๆ
- จะช่วยให้ค้นหาข้อมูลได้ง่ายขึ้น

FOLKSONOMY

- ❖ ปัญหาที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต มีดังต่อไปนี้
  - เนื้อหาที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทุกวัน
  - การค้นหาข้อมูลที่ตรงตามความต้องการมากที่สุดทำได้ยาก เนื่องจากเนื้อหาที่มีจำนวนมาก
  - การค้นหาข้อมูลเฉพาะด้านที่ขึ้นกับความสนใจของผู้ทำการค้นไม่ตรงจุด
  - ข้อมูลที่พบอาจจะขาดความน่าเชื่อถือ

FOLKSONOMY

❖ ตัวอย่างโครงการที่ใช้อาสาสมัครมาช่วยกันจัดระเบียบกลุ่ม

- โครงการ **Open Directory Project**
(<http://dmoz.org/>)
- แม้กระนั้นก็ตามโครงการนี้ก็ยังไม่สามารถโต้ได้ทันกับการเติบโตของเว็บทั้งหมดได้เลย นี่เองเป็นแรงผลักดันให้เกิดระบบ **ปัจเจกวิธาน** ขึ้น
- เป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการข่าวสารความรู้สำหรับปัจเจกบุคคลอันนำมาซึ่งประโยชน์อันกว้างขวางในการศึกษาความสนใจและพฤติกรรมของกลุ่มชนหรือสังคมโดยรวมได้

FOLKSONOMY

❖ กำเนิดปัจเจกวิธาน

- Joshua Schachter เริ่มรวบรวมเก็บเว็บต่าง ๆ เป็น **Bookmark** ของตนเองคนเดียวไว้มากและใช้ **Keyword** เพื่อจัดกลุ่มแทน
- เช่น “search engine tools” และ “password security tools” เมื่อต้องการเรียกเว็บที่มีคำว่า tools ก็จะสามารถดึงรายชื่อเว็บทั้งหมดออกมาได้ทันที
- ปัจเจกวิธาน เรียก keyword นี้ว่า **tag** เป็นคำสั้น 2 - 7 คำที่เกี่ยวข้องกับเว็บใหม่ที่สามารถจัดเป็นกลุ่มเว็บได้

FOLKSONOMY

Folksonomy คือการจัดระเบียบข้อมูลหรือเนื้อหาโดยใช้การจัดหมวดหมู่หรือแท็กที่สร้างโดยผู้ใช้งาน แทนที่จะใช้โครงสร้างหมวดหมู่ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ดูแลระบบ

ลักษณะของ Folksonomy

การจัดหมวดหมู่โดยผู้ใช้: ผู้ใช้สามารถสร้างแท็กหรือป้ายชื่อเพื่อจัดระเบียบเนื้อหาตามความต้องการและมุมมองของตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องใช้โครงสร้างหมวดหมู่ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

การแท็ก (Tagging): ผู้ใช้สามารถเพิ่มแท็กหรือป้ายชื่อให้กับเนื้อหาหรือข้อมูล เช่น รูปภาพ, บทความ, หรือวิดีโอ ตัวอย่างเช่น การเพิ่มแท็ก #travel หรือ #food ให้กับโพสต์ในโซเชียลมีเดีย

ความยืดหยุ่น: เนื่องจากการแท็กเป็นการจัดระเบียบข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้างคงที่ ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาได้ตามความต้องการของผู้ใช้

การสร้างลำดับความสำคัญ: โดยการใช้แท็กที่นิยมมากหรือน้อย ผู้ใช้สามารถสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและหัวข้อได้

FOLKSONOMY

❖ Tag

- การใช้ tag นี้มีความสะดวกตรงที่ไม่ต้องลำดับชั้นการจัดระเบียบ เช่นเดิม การค้นเจอเว็บก็ได้จาก tag หลาย ๆ ตัวได้ ไม่จำกัดอยู่แต่ข้อมูลใน **Folder** เดียวกัน Joshua นำให้ทุก ๆ คนสามารถตรวจดูเว็บที่มีการตั้งชื่อ tag โดยผู้อื่นได้

FOLKSONOMY

 [del.icio.us](#) / [tag / tools](#) [bookmarks](#) | [inbox](#) | [post](#) | [settings](#) | [logout](#)

find tags

« [earlier](#) | [later](#) »

[Django](#) | The Web framework for perfectionists with deadlines

to [web tools](#) [python](#) [webapp](#) [framework](#) by [pdz](#) ... [and 374 other people](#) ... on 2005-08-15 ... [copy this item](#)

[hugin](#) - Panorama Tools GUI

[panotools](#) [pttools](#) [panoramic](#) [autostitch](#) [open source](#)

to [panotools](#) [pttools](#) [panoramic](#) [autostitch](#) [open source](#) by [theothersimon](#) ... [and 335 other people](#) ... on 2005-08-15 ... [copy this item](#)

[NirSoft](#) - freeware utilities: password recovery, system utilities, desktop utilities

free apps to break security on files

to [tools](#) [software](#) [security](#) [free](#) by [xe64](#) ... [and 115 other people](#) ... on 2005-08-15 ... [copy this item](#)

[NirSoft](#) - freeware utilities: password recovery, system utilities, desktop utilities

to [freeware](#) [free software](#) [tools](#) [programs](#) by [rainman66](#) ... [and 115 other people](#) ... on 2005-08-15 ... [copy this item](#)

รูปตัวอย่างที่รวม tag คำว่า tools

FOLKSONOMY

- ❖ คำว่า Folksonomy นี้ มีที่มาจากการที่ ใครก็ได้ทุก ๆ คน (Folk) มีสิทธิในการจัดทำอนุกรมวิธาน (Taxonomy) หรือ จัดกลุ่มประเภทหมวดหมู่ของเอกสารในโลกอินเทอร์เน็ตให้อยู่ในแบบที่ตนเข้าใจ
- ❖ ต่างจากการทำ Taxonomy เช่น การจัดประเภทสัตว์หรือพืช ที่อาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ดำเนินการและให้ผู้อื่นจัดว่าอะไรควรจะอยู่ประเภทไหนตามที่ผู้นั้นได้กำหนดไว้แล้ว

FOLKSONOMY

❖ คุณลักษณะพิเศษ ที่ได้จากปัจเจกวิชาน

- กระแสการติดตามเว็บใหม่ ๆ ตามชื่อ **Tag (Stream and Feed)**
- การเห็นกลุ่ม **Tag** ก่อตัวกันมองคล้ายกลุ่มเมฆ ตามหัวเรื่องที่สนใจ (**Tag Cloud**)
- การให้คะแนนความนิยม (**Rating and Popularity**)
- การท่องอินเทอร์เน็ตอย่างที่มีเนื้อหาข้อมูลข้ามสายกัน (**Cross-Navigation**)

กระแสการติดตามเว็บใหม่ **STREAM AND FEED**

ติดตาม Tag ที่เราสนใจ

- ❖ จากตัวอย่าง มีหน้าเฉพาะสำหรับ Tag คำว่า Tools ซึ่งก็อาจจะหน้าเฉพาะอื่น ๆ ให้เข้าไปติดตาม Tag เฉพาะใด ๆ ได้ เช่น ถ้าท่านสนใจเรื่องภาษาไทย ท่านอาจจะตามอ่านได้จากหน้า “tag/thai” หรือ “tag/thai+language”
- ❖ นอกจากนี้ยังมีการสร้าง RSS feed สำหรับหน้าดังกล่าว เพื่อใช้เตือนทาง RSS reader ว่ามีเนื้อหาใหม่ ๆ ตาม Tag ดังกล่าว เกิดขึ้นเพิ่มขึ้นมา

เว็บไซต์ข่าวมีฟีด RSS ที่รวมแท็กในแต่ละโพสต์ เช่น “#technology” หรือ “#health” ผู้ใช้ที่สมัครรับฟีดสามารถเห็นแท็กเหล่านี้และกรองเนื้อหาตามแท็กได้

กลุ่ม TAG ... TAG CLOUD

- ❖ เมื่อมีการใส่ Tag เป็นจำนวนมากแล้ว ระบบของ บั๊จเจกวิธาน สามารถแสดงภาพรวมออกมาได้ว่า ทุกๆคนใช้ Tag เดียวกันมากน้อยเพียงใด (ดังรูป) โดย Tag ใดที่มีคนใช้มาก ก็จะแทนด้วยตัวใหญ่ Tag ใดคนใช้น้อยก็จะมีขนาดตัวอักษรเล็กกว่า
- ❖ การแสดงภาพรวมนี้สามารถทำได้ทั้งของทุก ๆ คนรวมกัน หรือ เฉพาะบุคคลใด บุคคลหนึ่งก็ได้ ซึ่งจะสามารถชี้ให้เห็นได้ว่าบุคคลนั้นสนใจเรื่องใดบ้าง

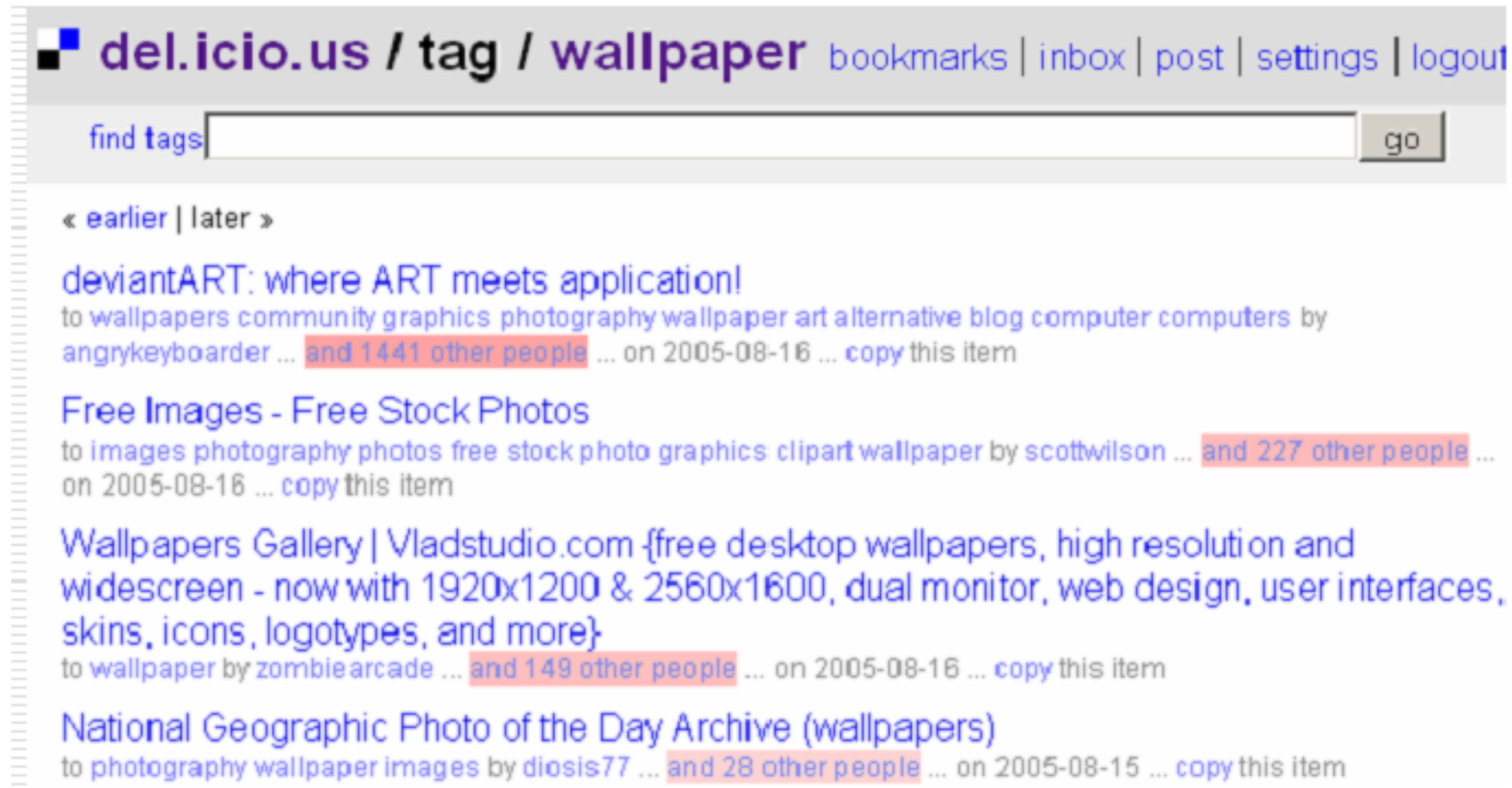
google toread shopping php travel science
opensource python media ruby education apple
computer history culture audio diy hardware writing
del.icio.us graphics research daily gtd inspiration tutorials
blogging article mp3 xml color community hacks social
movies freeware productivity tool geek computers food
download firefox maps photo resources language photos wiki
articles links game photoshop flickr podcast wordpress
mobile learning resource images japan guide web2.0 tv comics
useful code hack interesting film health lifehacks ebooks p2p rails architecture
nyc online radio work usability philosophy tags network library perl tagging ipod
finance book podcasting microsoft information networking xhtml folksonomy gallery
electronics standards dev utilities database religion entertainment .net downloads
bittorrent unix life activism literature china email documentation home usa
environment magazine forum people humour fonts gaming recipes marketing os organization
macosx gadgets cooking hacking uk seo english personal friends illustration management

RATING AND POPULARITY

- การที่เว็บมีข้อมูลจำนวนมาก ทำให้ยากต่อการตัดสินใจเลือกว่าข้อมูลใด น่าสนใจที่สุด
- ระบบของ ปัจเจกวิธาน ช่วยแก้ปัญหานี้ได้ โดยการแสดงจำนวนผู้ใช้ที่ได้ใส่ tag ให้กับเว็บนั้น ๆ ถ้ามีจำนวนผู้ใช้ที่ใส่ tag มาก ก็แสดงว่าเว็บนั้นเป็นที่นิยม

ตัวอย่าง การค้นหาเว็บที่เกี่ยวกับ **WALLPAPER**

The screenshot shows the del.icio.us website interface. At the top, the URL 'del.icio.us / tag / wallpaper' is displayed in purple, followed by navigation links: 'bookmarks | inbox | post | settings | logout'. Below this is a search bar with the text 'find tags' and a 'go' button. The main content area lists search results for the 'wallpaper' tag. Each result includes a title, a description, and a date. The results are as follows:

- deviantART: where ART meets application!**
to wallpapers community graphics photography wallpaper art alternative blog computer computers by angrykeyboarder ... and 1441 other people ... on 2005-08-16 ... copy this item
- Free Images - Free Stock Photos**
to images photography photos free stock photo graphics clipart wallpaper by scottwilson ... and 227 other people ... on 2005-08-16 ... copy this item
- Wallpapers Gallery | Vladstudio.com** {free desktop wallpapers, high resolution and widescreen - now with 1920x1200 & 2560x1600, dual monitor, web design, user interfaces, skins, icons, logotypes, and more}
to wallpaper by zombiearcade ... and 149 other people ... on 2005-08-16 ... copy this item
- National Geographic Photo of the Day Archive (wallpapers)**
to photography wallpaper images by diosis77 ... and 28 other people ... on 2005-08-15 ... copy this item

เนื้อหาข้อมูลข้ามสายกัน **CROSS-NAVIGATION**

- ❖ การใช้แกนในการค้นหาถึงสามอย่างได้ช่วยให้พบข้อมูลใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น แกนดังกล่าวได้แก่
  - User: เว็บทั้งหมดที่ผู้ใช้ผู้นี้ใส่ tag ให้และเรียกดู tag cloud ของผู้ใช้ผู้นี้ได้ด้วย
  - Tag: เว็บทั้งหมดที่มีการใส่ tag และเรียกดู tag ที่เกี่ยวข้องได้ด้วย
  - URL: เว็บเว็บนี้มีใครใส่ tag บ้าง และใส่ว่าอะไรบ้าง
- ❖ การค้น อาจจะเริ่มจากที่ User แล้วไปที่แกน tag และทำให้พบ tag ที่เกี่ยวข้องได้อีก โดยไม่ได้ตั้งใจไว้ก่อนแต่แรก

การใช้ TAG

- ❖ Flickr.com เก็บ และ ใส่ tag ให้กับรูปภาพ
- ❖ CiteULike.org เก็บและใส่ tag ให้เอกสารงานวิจัย (academic paper)
- ❖ 43Things.com บันทึกสิ่งที่อยากทำในชีวิตพร้อมกับใส่ tag ให้กิจกรรมนั้น
- ❖ Tagzania.com บันทึกสถานที่ และใส่ tag ให้กับสถานที่หรือแผนที่

TAG..CAT ... FLICKR.COM

[Home](#) | [Tags](#) | [Groups](#) | [People](#) | [Invite](#)

Logged in as morning_glori ☰ | [Your Account](#) | [Help](#) | [Sign Out](#)

Photos: [Yours](#) · [Upload](#) · [Organize](#) · [Your Contacts](#) · [Explore](#)

flickr BETA

Tags / cat

[View as slideshow](#)
([New window](#))

Sort by:

Most recent · [Most interesting](#)

[cat clusters](#)

new Explore and refine cat photos with our brand new clustery goodness!

 Find similar images on
[Yahoo! image search](#)

Ads by Yahoo!

From [good23](#)

From [good23](#)

From [barbee](#)

From [naco880](#)

From [Kevin Steele](#)

From [Kevin Steele](#)

From [mookey500](#)

From [cicoferesa](#)

อนาคตของ **FOLKSONOMY**

- ❖ ระบบการใช้ tag จะมีการนำไปประยุกต์ใช้กับ Blog และ Wiki เพื่อความสะดวกให้การค้นหาความรู้ต่าง ๆ ที่บรรจุไว้ในซอฟต์แวร์ทั้งสอง
- ❖ ในระยะยาวอาจจะมีการแข่งขันของโปรแกรมลักษณะนี้อีกก็เป็นไปได้ โดยที่อาจจะมีคุณลักษณะเพิ่มเติมที่ง่ายต่อการใช้งาน และมีความสามารถใหม่ ๆ